

Nova Doba

Štev. 69.

Celje, petek 2. novembra 1934.

Leto XVI.

Jugoslovenskemu narodu!

S poslednjo voljo blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja smo določeni za kraljeve namestnike vzvišenemu sinu, nasledniku prestola, kralju Jugoslavije, Njegovemu Veličanstvu Petru II. v smislu odstavka 2. čl. 42. ustave.

To težko dolžnost smo prevzeli, položivši predhodno v smislu odstavka 4 čl. 42. ustave pred narodnim predstavništvom prisego, da bomo Njegovemu Veličanstvu, kralju Petru II., verni in da bomo čuvali nad vse edinost naroda, neodvisnost države in celino državne oblasti.

Vršeč kraljevo oblast, bomo mi vedno in edino imeli pred očmi interese prestola in dobrobit Jugoslavije.

V naši plemeniti nalogi za napredek kraljevine Jugoslavije smo uverjeni, da bo z nami ves naš narod, ker smo imeli priliko videti v teh težkih dneh in usodnih momentih, kako velika je bila ljubezen in globoka udanost vsega naroda napram svojemu Viteškemu kralju Uedinitelju in koliko spoštovanje do velikega dela, ki ga je s samozatajevanjem tvoril.

Naša sveta dolžnost je, da čuvamo veliko delo svojega voditelja naroda, delo, ki nam ga je zapustil v sveto sporočilo v bolnem trenutku, ko se je poslavljajal od življenja, in da združeni in složni še bolj delamo za napredek in krepimo svojo ljubljeno zemljo, da bi jo z vedrim čelom in z radostjo v srcu izročili Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II., ko bo dočastel, da bo na svoja pleča sprejel težko breme državne uprave.

Vse svoje življenje, vse svoje moči je blagopokojni Viteški kralj Uedinitelj posvetil svojemu narodu. On sam je s tem dal primer in pokazal pot, kako se služi dobrobiti in interesom svojega naroda, a usoda je hotela, da tudi njegova tragična smrt

izpriča vsemu svetu, kako je naše narodno edinstvo čvrsto in nerazdružno. Na nas leži velika dolžnost in zgodovinska odgovornost, da njegovo veliko delo čuvamo in da bomo dostojni svojega slavnega vladarja.

Mi smo prepričani, da nas bo pri tej težki nalogi podpiral ves jugoslovanski narod, ker se zavedamo sile duha in rodoljubja, ki sta vedno bila odlika naše viteške zemlje. Uedinitelji v tugi in boli za izgubljenim svojim velikim kraljem, združeni v ljubezni in vdanosti do države in doma Karadjordjevičev, bodo Jugoslaveni znova pokazali vsemu svetu, da jih noben udarec usode ne more omajati in da so vedno v stanju, da svojo državo močno in zbrano povedejo v boljšo bodočnost.

To bo tudi naša najboljša skupna služba kraljevskemu domu in kraljevini Jugoslaviji. Čvrsto združeni znotraj, varni in spoštovani od zunaj, vojaško dobro pripravljeni, smo v stanju, da gledamo z vedrim čelom v bodočnost. Na ta način bo veliko delo Viteškega kralja, močna in napredna Jugoslavija, še bolj učvrščena in bolj napredna v splošen dobrobit naroda.

S temi mislimi se združimo okoli mladega kralja Nj. Vel. Petra II., nad katerim materinsko bdi tudi njegova vzvišena mati, Njeno Veličanstvo kraljica Marija, in z vero v Boga glejmo udano v bodočnost.

Naj živi Njegovo Veličanstvo kralj Peter II.!

Živela Jugoslavija!

25. oktobra 1934 v Beogradu.

Kraljevski namestniki:

Pavle s. r.

Dr. Radenko Stanković s. r.

Dr. Ivo Perović s. r.

Sledijo podpisi vseh ministrov.

Zanimiva sodna razprava v Celju

Na sreskem sodišču v Celju je bila v torek 30. oktobra razprava o tožbi, ki jo je vložil železniški poduradnik g. Rado Tumpej iz Maribora proti našemu uredniku g. Radu Pečniku zaradi poročila o ustanovnem običnem zboru podružnice Narodno strokovne zveze, ki je bil letos 11. marca v Celju.

Gosp. Rado Pečnik je bil na tem zboru navzoč kot novinar in je beležil izjave posameznih govornikov. Na tem zboru je govoril tudi tožitelj g. Rado Tumpej. Poročilo g. Pečnika vsebuje razne izjave g. Tumpeja proti režimu in ministrom, zlasti proti tedanjemu ministru prometa, nadalje napade na vladno zaradi pripuščenja in podpiranja socialne demokratske stranke in neutemeljene napade na ministra g. Puclja zaradi pripuščenja inozemskih strokovnjakov. V tožbi trdi g. Tumpej, da je poročilo g. Pečnika neresnično.

Tožitelja je zastopal g. dr. Dobovišek, toženega urednika g. Pečnika pa g. dr. Kalan. Gosp. Pečnik je predložil original svojih na zboru sproti napisanih zapiskov. Zaslisane priče so izpovedale, da se na posameznosti ne spominjajo več, da pa morejo toliko potrditi, da je g. Tumpej govoril v bistvu tako, kakor je navedeno v poročilu g. Pečnika.

Jubilej ravnatelja Josipa Brinarja

V sredo 31. oktobra je dopolnil 60. leto svoje starosti g. Josip Brinar, upokojeni ravnatelj deklishe meščanske šole v Celju.

Jubilant se je rodil v vasi Studenčah pri Hrastniku, učiteljske pa je do-

Zanimiva je izpovedba ene priče, da se je tedaj v nekaterih časopisih pripuščalo psovanje in zmerjanje na ministre in da se mu zato ni zdelo tako važno zapomniti si, kako je g. Tumpej zabavljajal na vladno odnosno na ministre.

Glede na trditev ene priče, da pozna Tumpejevo narodno delovanje v Mariboru, pred katerim se mora marsikdo skriti, je stavil zagovornik obtoženega g. Pečnika tožitelju g. Tumpeju vprašanje, ali je res, da je izključen iz JNS in iz organizacije jugoslovenskih narodnih železničarjev. Gosp. Tumpej je nato priznal, da ni več član JNS, je pa trdil, da je izstopil sam in da je res izključen iz železničarske organizacije.

Po izvajanjih zastopnikov je sodnik g. Verstovek razglasil rzsodbo, da je obtoženi g. Rado Pečnik oproščen od obtožbe, ker smatra sodišče za dokazano na podlagi predloženega originalnega dokumenta in izpovedbe prič, da je zasebni tožitelj g. Tumpej res govoril tako, kakor je zapisal g. Pečnik, da pa je naravno, ako se priče na dobesečne detajle obširnega govora po tako dolgem času ne spominjajo več.

Zasebni tožitelj g. Tumpej je obsojen v plačilo stroškov pravde.

vršil v Mariboru, kjer se je goreče oprijel idealnih naukov velikega pedagoga pokojnega Henrika Schreinerja. Po maturi leta 1893. je bil nameščen kot učitelj v Slov. Bistrici, kjer se je vneto udeleževal v vseh

narodnih organizacijah. Leta 1896. je prišel učiteljevat v Vojnik, kjer se je pripravil za izpit za meščanske šole. Redno je sodeloval pri celjski »Domovini«, neustrašeno pa se je udeleževal tudi političnih bojev pod vodstvom deželnega poslanca in celjskega odvetnika dr. Dečka. Iz Vojnika je bil premeščen v Rajhenburg, potem pa leta 1902. v Sevnico, kjer se je pričel baviti tudi s pisateljevanjem. Na meščanski šoli v Krškem je služboval samo leto dni, potem pa so ga poklicali na novo ustanovljeno meščansko šolo v Postojni. Tu je kot ravnatelj prve slovenske meščanske šole z največjo marljivostjo oral ledino meščanskega šolstva, pridobil pa si je v toliki meri srca Notranjcev, da so mu požrtvovalno pomagali pri ureditvi šole. Ker je prvi slovenski meščanski šoli manjkalo najpotrebnejšega: slovenskih učnih knjig, je mladi ravnatelj prijel za pero in napisal najpotrebnejše učbenike. Po prevratu se je moral umakniti iz Postojne in na deklishe meščanski šoli v Celju je služboval še 10

Karol Bervar — 70 letnik

V nedeljo 4. t. m. bo dopolnil 70. leto svojega marljivega, cerkveni glasbi posvečenega življenja, vodja celjske orglarske šole, skladatelj in mestni organist g. Karol Bervar v Celju. Svoj cilj, vzgojiti cerkvi poklicne in zmožne glasbenike, narodu pa kulturne delavce, je v največji meri dosegel.

Rodil se je 4. novembra 1864. v Motniku pri Kamniku. Dovršil je cerkveno glasbeno šolo v Ljubljani. Prva njegova namestitvev je bila v Gornjem gradu. V želji, da se v svoji stroki čimbolj izpopolni, je odšel na cerkveno glasbeni konservatorij v Regensburg na Bavarskem in ga ob enem s pokojnim Ignacijem Hladnikom odlično absolviraj. Pozneje je obiskoval razne glasbene tečaje na Dunaju in v Gradcu.

Leta 1895. je nastopil službo v Celju kot mestni organist. Tu se je pričelo njegovo delovanje na področju posvetne in cerkvene glasbe. Poučeval je petje na takratni slovenski nižji gimnaziji in bil pevovodja Celjskega pevskega društva. Leta 1899. je osnoval cerkveno glasbeno šolo, kateri posveča še danes svojo pažnjo in skrb. Iz te njegove ustanove je izšlo doslej nad 800 glasbenikov, izmed katerih zastopajo mnogi

let do konca marca 1929., ko je bil po polni službeni dobi na lastno prošnjo upokojen.

Že v Krškem se je vneto udeleževal v Pedagoškem društvu, ki ga je pozneje imenovalo za častnega člana; udeleževal pa se je tudi pedagoških kongresov v Franciji. Med strokovnimi pisatelji si je že v mladih letih pridobil velik sloves, še važnejše mesto pa si je priboril v leposlovju kot mladinski pisatelj. Kot nasprotnik sentimentalnih povestic s stereotipnimi nauki je že v svojem delu »Čukova gostija« krenil na realno pot. Njegova »Lisica zvitorepka« je izvrstno delo mladinske literature in plod največjega zanimanja in ljubezni do prirode. Odkar je v pokoju, je spisal še mladinski povesti »Medved Kosmatin« in »Volk Sivor« ter »Pohorske bajke in povesti«.

Zasluznemu vzgojitelju in pisatelju iskreno čestitamo k jubileju in mu želimo še mnogo sreče in veselja do skrajnih mej človeškega življenja!

odlična mesta kot skladatelji, pedagogi, zborovodje itd.

Kot zaveden narodnjak je iz cerkve hitro izrinil nemško petje, ki je do takrat prevladovalo. Zaradi tega je imel mnogo neprilik z avstrijskimi oblastmi in takratnimi narodnimi nasprotniki.

Mnogo se je udeleževal kot skladatelj nabožne smeri. Gospod Bervar je soustanovitelj Podpornega društva organistov. Kot odbornik in dolgoletni predsednik je bil odločen borec za pravice in boljše življenjske pogoje svojih tovarišev.

V Gornjem gradu se je poročil z gospo Josipino iz ugledne rodbine Matkovih. Ta zakon je bil balgoslovljen s 6 otroki, ki so vsi preskrbljeni na raznih mestih v državni in zasebni službi. Leta 1923. mu je vzorno ženo nenadoma vzela smrt.

V Celju si je v drugi izbral svojo družico gospo Anico iz Jagričeve rodbine v Kozjem.

Kljub sedmim križem opravlja simpatični in splošno priljubljeni jubilarant še vedno čil in zdrav, a tih in skromen svojo službo ter vzgaja podmladek svojega stanu. Zasluznemu kulturnemu delavcu iskreno čestitamo k lepemu jubileju in mu želimo še mnogo let zdravlja in uspešnega udeleževanja!

Politični pregled

p Jugoslavija po marseilleski tragediji. »Petit Parisien« je objavil izjavo, ki jo je dal zunanji minister g. Jevtić njegovemu dopisniku Robeauxu. Zunanji minister g. Jevtić je dejal: »Naša prva in edina dolžnost v današnjih razmerah je počakati rezultate preiskave o marseilleskem dogodku. To nalogo ima Francija, meni pa je mnogo do tega, da izrečem priznanje delovanju, ki ga je razvila francoska vlada za izvedbo te naloge. Znano nam je, da je Francija vse storila, da dožene pravo resnico in da odkrije krivce marseilleskega dogodka ne glede na to, kdo so in odkod prihajajo. To je najvažnejše in to je treba predvsem dognati. Vse dotlej, dokler ne izvemo rezultatov sodne preiskave, ne moremo začeti nobene politične akcije. Da, naša dolžnost je, mirno počakati rezultate preiskave. Sicer je pa naša država pokazala, kako zna biti vzlic svoji strašni bolesi hladnokrvna. Zanesemo se sami nase in bomo svojo hladnokrvnost ohranili do konca,

naj se zgodi karkoli.« Na vprašanje, ali je pričakovati glede prejšnjih političnih načrtov blagopokojnega kralja Aleksandra kakšnih izprememb, je minister g. Jevtić odgovoril: »Nič se ne bo izpremenilo. Narobe. Sicer pa, kakšno drugačno politiko bi mogli voditi kakor ono, ki jo je vodil kralj Aleksander? Prosim Vas, prečitajte ponovno proglas kraljevih namestnikov in vladno izjavo, pa boste videli, da bodo želje in modrost umrlega kralja tudi v bodoče inspirirale člane vlade, ki so dobili od njega navodila, ko je bil še živ.«

p Zasedanje sveta Balkanske zveze se je pričelo v torek v Ankari. Delovni program Balkanske zveze v mednarodni politiki za bodočnost je naslednji: 1. Nedotakljivost pogodbe Male antante, pogodbe Balkanske zveze in vseh dogovorov, ki izvirajo iz njih. 2. Nujno potrebno je, da v duhu miru in konsolidacije vse države brez izjeme sodelujejo in po svojih močeh iskreno pripomorejo, da se ugotovi odgovornost za atentate, zaradi katerih trpi vsa Evropa. Višek te serije atentatov je bil marsejski umor kralja Aleksandra in zu-

nanjega ministra Barthouja. Sodelovanje med državami mora biti takšno, da bo omogočilo osvoboditi Evropo teh morilcev; zato naj bi poseben forum skrbel za to, da se onemogoči ponovitev takšnih katastrof. 3. Balkanske države poudarjajo, da bodo tudi v bodoče pospeševale politično zблиžanje in sodelovanje v pravcu, kakršen je bil v trenutku, ko sta bila umorjena jugoslovanski kralj in francoski zunanji minister. 4. Balkanska zveza bo ostala zvesta načelom, ki sta jim vedno sledili obe žrtvi in ki obsegajo edinstvo Jugoslavije, ojačenje Male antante in Balkanske zveze ter nedotakljivost mej.

p Deklaracija vlade. Na seji Narodne skupščine v petek je bil prečitan ukaz o otvoritvi rednega zasedanja. Nato je Narodna skupščina počastila spomin 26. t. m. umrlega izredno zaslužnega narodnega borca narodnega poslanca Vasilija Grdjića. Po prečitaniu ukaza o ostavki in imenovanju nove vlade je predsednik vlade g. Uzunović prečital deklaracijo vlade, ki je bila sprejeta z višarnim odobravanjem. Deklaracija se najprej spominja blagopokojnega velikega kralja, nato se zahvaljuje prebivalstvu za dostojanstvo, s katerim je izrazilo svojo neizmerno bolest, in inozemstvu, ki nam je nudilo toliko dokazov iskrenega sočustvovanja. Deklaracija naglašja, da je treba marsejski zločin pojasniti do dna, vse krivce kaznovati in onemogočiti nadaljno zločinsko rovarjenje. Vlada računa na soglasje vsega naroda in je trdno odločena, da bo nadaljevala veliko delo blagopokojnega kralja. Istega dne je bila tudi na seji senata ob burnem odobravanju prečitana deklaracija vlade. V soboto sta se obe zbornici definitivno konstituirali.

p Nadomestne volitve v senat. V ponedeljek je bila seja senata. Člani senata so kakor znano delno voljeni, delno imenovani. Vsem traja mandat šest let od izvolitve, odnosno od imenovanja, vendar pa tako, da se volitve v senat vrše vsako tretje leto in se vsakokrat voli le polovica voljenih senatorjev. Ker je bilo pri prvih volitvah pred tremi leti izvoljeno celotno število senatorjev, 46 po številu, je bilo treba zdaj z žrebom odločiti, za katere senatorje velja cela, torej šestletna doba, in za katere le polovična. Tem slednjim poteče doba 3. januarja 1935., zato se bodo morale za njihova mesta vršiti nove senatske volitve. Žrebanje, za katere senatorje velja le polovična doba, je bilo v ponedeljek in je žreb odločil polovico, to je 23 senatorjev, ki izgube 3. januarja 1935. mandat. Iz dravske banovine so med temi: dr. Franjo Novak, minister za socialno politiko in narodno zdravje; dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani; dr. Janko Rajar iz Krškega. Skupno s senatorji, čijih mandati so bili izžrebani, so izgubili mandate tudi njihovi namestniki. V dravski banovini so to: dr. Alojzij Gorican, odvetnik in župan v Celju, kot namestnik senatorja dr. Ravniharja; Ciril Pirc, posestnik in župan v Kranju, kot namestnik senatorja dr. Novaka; Ivan Sancin, bivši kmetijski načelnik v Ljubljani, kot namestnik senatorja dr. Rajarja. Notranje ministrstvo bo v predpisanim roku razpisalo nadomestne volitve v senat, pri katerih bo vsaka banovina volila toliko število novih senatorjev, kolikor jih je danes izgubila. Seveda lahko dosedanji senatorji vnovič kandidirajo.

p Ostavka ministra Maksimovića. Minister pravde g. Boža Maksimović je podal ostavko na svoj položaj. Za ministra pravde je imenovan dosedanji minister za kmetijstvo g. dr. Dragutin Kojić.

p Francija zahteva izročitev Pavelića in Kvaternika. Francoski odpravnik poslov v Rimu je v torek izročil italijanskemu državnemu podtajniku Suvichu noto svoje vlade, v kateri zahteva izročitev Pavelića in Kvaternika. Vse pa kaže, da Italija ne bo hotela izročiti zločincev.

Čuvajmo Jugoslavijo!

Domače vesti

d Vasilij Grdjić. Dne 26. t. m. je umrl v Beogradu eden najodličnejših nacionalnih borcev predvojnje Bosne in Hercegovine, narodni poslanec Vasilij Grdjić, ustanovitelj pomembne nacionalno-kulturne organizacije »Prosvete« in glavni organizator revolucionarnega delovanja Narodne odbrane v Bosni. Pokojnik je vse svoje življenje posvetil borbi za osvobodjenje in za prosvetno povzdigo naroda. Že v rani mladosti je bil med prvimi nacionalnimi delavci v Bosanski Krajini, ustanavljal je nacionalne liste in društva ter z največjo požrtvovalnostjo služil narodu in domovini. Avstrijske oblasti so ga zaradi tega skoro neprestano preganjale, vendar pa se ni uklonil ter je nadaljeval neustrašeno svoje delo za popolno osvobodjenje in uedinjenje vsega jugoslovanskega naroda. Bil je svetel zgled čistega nacionalnega delavca in požrtvovalnega, nesebičnega borca za narodno stvar. Med vojno so ga obsodili v banjaluškem procesu zaradi njegovega nacionalnega delovanja na smrt, pozneje pa o mu kazni izpremenili v dosmrtno ječo in je ostal v ječi vse do osvobodjenja. Pokojnik je obiskal l. 1931. ob 80-letnici svojega nekdanjega sarajevskega učitelja vladnega svetnika gosp. Emilijana Lileka Celje in je tudi predaval na Ljudskem vseučilišču. Slava spominu Vasilija Grdjića!

d Ksaver Meško — 60-letnik. V nedeljo 28. oktobra je obhajal pisatelj, pesnik in dramatik Franc Ksaver Meško, župnik v Selah pri Slovenjgradcu, 60-letnico svojega življenja. Našemu velikemu in zaslužnemu kulturnemu in narodnemu delavcu iskreno čestitamo k jubileju ter mu želimo še mnogo let plodonosnega umetniškega delovanja!

d Podpore žrtvam elementarnih nesreč. Kmetijsko ministrstvo je podelilo bankim upravam denarno pomoč za nabavo semena najrevnejšim kmetom, ki so zaradi elementarnih nesreč najbolj trpeli. Banska uprava v Ljubljani bo prejela 70.000 Din. S tem denarjem bo kupila najboljše seme pšenice in rži in ga razdelila med najsiromašnejše kmete. To seme bo izročeno kot posojilo za leto dni in ga bodo kmetje po žetvi vrnili.

d Blaznikova »Velika pratika« za leto 1935. je izšla letos že devetdesetič. Za ta jubilej je prav lepo in primerno opremljena. Znano je, da hočejo imeti Slovenci samo to pratiko, ne samo pri nas doma, temveč tudi v inozemstvu, v Ameriki, Nemčiji, Italiji, Avstriji itd. Ta edino prava in res domača pratika se naroča pri tiskarni I. Blasnika nast. v Ljubljani.

d Dunajska vremenska napoved za soboto 3. novembra: Pretežno jasno, ponoči mrz, podnevi topleje.

Celje in okolica

c Jadranski dan. Ob Jadranskem dnevu v sredo 31. oktobra je Jadranska straža organizirala prodajo propagandne literature, slik, kolkov in žalnih znakov. Zvečer je bila v veliki dvorani Narodnega doma ob zelo lepi udeležbi spominska svečanost, ki se je globoko dojnila vseh navzočih. Po uvodni besedi predsednika Jadranske straže v Celju, dveh deklaracijah in spominskem govoru »Kvartet in naš Jadranski« je glavni kvartet Glasbene Matice v Celju izvajal Händlov »Largo« in Glazunova »Medigro v starem slogu«. Svečanost je zaključil govorni zbor, ki je učinkovito recital Ivana Puglja »Naričaljo«. Oder v dvorani je bil temno drapiran in okrašen z zelenjem. Na odru sta bila postavljena kipa blagopokojnega kralja Aleksandra z zlatim lorjevim vencem in Nj. Vel. kralja Petra II., na draperijah pa sta bila pritrjena državni grb in znak Jadranske straže. Zelo agilni podmladkarji JS na drž. realni gimnaziji v Celju so ob priliki Jadranskega dne razpečali za 3.289,50 Din razglednic, propagandne literature, žalnih znakov in kolkov JS. Vsem darovalcem

in požrtvovalni mladini izreka odbor JS najiskrenejšo zahvalo.

c Potovanje na Oplenac. Sreska organizacija JNS v Celju bo spomlad organizirala potovanje prebivalstva celjskega sreza na Oplenac, kjer se bo prebivalstvo poklonilo manom blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Ureditelj.

c Za spomenik blagopokojnemu kralju Aleksandru I. v Celju je izročil tovarnar g. Leo Kudiš v Celju odboru Jadranske straže 1.000 Din. Odbor se mu iskreno zahvaljuje in pričakuje, da bo našel g. Kudiš mnogo posnemovalcev.

c Na praznik Vseh svetih je romalo mnogo ljudi na pokopališča k lepo okrašenim grobovim svojih dragih. Ker je skoro ves dan deževalo in snežilo, tako da je sneg popoldne pobelil grobove, je bil obisk na pokopališčih letos manjši nego v prejšnjih letih. Združeni moški zbori Celjskega pevskega društva, »Oljke« in »Celjskega Zvona« so peli ob 15. na okoliškem, ob 16. na mestnem, nato pa na vojaškem pokopališču, moški zbor »Svobode« pa je pel ob 15. na okoliškem pokopališču.

c Pomembni predlogi člana Jadranske straže v Celju. Izvršni odbor Jadranske straže v Splitu je prejel od nekega člana Jadranske straže v Celju pismo z zanimivimi predlogi. Jadranska straža naj kot viden dokaz nezlomljive volje, da se očuva svoboda Jugoslavije, izda priznanice v obliki diplom, glaseče se na 100, 500 in 1000 Din. Vsak državljan naj bi podpisal po eno tako priznanico, ki bi jo odplačeval v neznatnih obrokih skozi dobo pet let. Če bi trije milijoni ljudi podpisali priznanice po 500 Din, bi se v petih letih zbral kapital poldruge milijarde Din, ki bi se lahko uporabil za namene vojne mornarice. Ugradile bi se lahko tri moderne križarke ali druge bojne ladje. Izvršni odbor je te predloge sprejel.

c Regulacija Savinje. V sredo popoldne je bila na sreskem načelstvu v Celju licitacija za oddajo del za regulacijo Savinje v predelu med Tremerjem in Grenadirjevo brvjo v Polulah. Licitacije bi se bili morali udeležiti vsaj trije ponudniki. Ker pa se je javil samo eden ponudnik, je bila licitacija brezuspešna. Nova licitacija bo razpisana v skrajšanem roku 10 dni in bo izvršena približno 20. novembra na sreskem načelstvu v Celju. Če bi bila tudi ta licitacija brezuspešna, bo banska uprava prevzela delo v lastno režijo.

c Zapisrege celjskih gasilcev. V ponedeljek so se zbrali vsi člani prostovoljne gasilske čete v Celju v Gasilskem domu in svečano prisegli, da bodo zvesti kralju in domovini, da bodo čuvali narodno in državno edinstvo, da bodo vestno izpolnjevali svoje dolžnosti po ustavi, zakonih in gasilskih predpisih ter da bodo pri svojem delu skrbeli izključno za obči blagor. Zapisrege je izvršil zvezni odbornik g. Fr. Koschier.

c Ljudsko vseučilišče je otvorilo novo sezono svojega poslovanja v ponedeljek s predavanjem g. ministra v p. dr. Vekoslava Kukovca iz Maribora o »Slovenih leta 1914«. Pred tem so navzoči po globoko občutenem govoru predsednika Ljudskega vseučilišča o vladnega svetnika Lileka dali izraza veliki žalosti ob smrti Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in zaklicali Nj. Vel. kralju Petru II. »Živel!«. Gosp. predsednik se je spominjal nato pravkar umrlega narodnega poslanca g. Vasilja Grdjića, svojega sarajevskega učenca, moža velikih nacionalnih in kulturnih zasug, ki je predaval tudi že v Celju in sicer na Ljudskem vseučilišču l. 1931. Gosp. minister dr. Kukovec je uvodoma očrtal razvoj političnega življenja Slovencev, ki se pričinja l. 1848., ko je bil postavljen prvi slovenski politični program zedinjene Slovenije. Omenil je ilirizem, ustavne borbe v Avstro-Ogrski, orisal vlogov in delo slovenskih predstavnikov v deželah in državi, nato tabore, ki so mase našega naroda pridobile za program, katerega uresničenje naj nudi Slovincem jezikovne, kulturne in gospodarske dobrine. Po dobi narodne sloge je cepitev naroda

po svetovnem nazoru v politične stranke izsilila mobilizacijo vseh sil, kar je bilo v mnogih pogledih zelo koristno. Stalno se iščejo vezi s hrvaškim in srbskim jugom, s slovanstvom sploh. V Avstro-Ogrski je vsaka borba za enakopravnost z Nemci in Madžari brezuspešna. Uvedba splošne, tajne in enake volilne pravice pospešuje razpad države. V debati je tripartitna državna ureditev, problemi so načeti, pogledi najboljših Slovencev grede na jug. Leto 1914. postavlja Slovence v najtežji položaj, sili jih, da se bore proti lastni koristi, vendar se mnogokje in tudi z žrtvami očituje, da hočejo Jugoslavijo. Pred koncem vojne je vse ljudstvo enodušno v volji po jugoslovanski državi, ki v njej postanemo državni narod. Ta država je tudi plod prizadevanj najplemenitejših Slovencev, zato se hočemo vselej in povsod po svoji nacionalni volji in veliki kulturni moči soodločilno udeleževati v vodstvu države. Predavatelj, ki je bil sam med graditelji Jugoslavije, se je zahvalil g. predsedniku, ki so se mu v aplavzu pridružili tudi prav številni navzoči. Prihodnji ponedeljek in torek bo predaval univ. g. dr. Hauptman iz Zagreba o Evropi leta 1914.

c Otrokom tople obleke za zimo! Kakor pred vsakim božičem, se drž. krajevna zaščita dece in mladine v Celju tudi letos živahno pripravlja na akcijo za božičnico, pri kateri se vsako leto nekaj sto najbednejših šolskih otrok iz mesta in okolice obdari s toplo obleko in obutvijo. Drž. krajevna zaščita dece in mladine že od leta 1919. prireja božičnice za revne učence tukajšnjih osnovnih šol in obhaja letos 15-letnico te dobrodelne akcije. V mestu, zlasti pa v okolici, v mnogitem delavskem predmestju, je mnogo siromašnih otrok, ki nimajo najpotrebnejše obleke za zimo. S sredstvi, ki jih dajejo odboru vsako leto na razpolago banska uprava, celjska mestna in okoliška občina, tukajšnji denarni zavodi in posamezni dobrotniki, se organizira vsako leto širokopotezno zasnovana akcija. Obrnili smo se s prošnjo na naše stare dobrotnike: bansko upravo, obe občini in denarne zavode, četudi vemo, da so fondi za siromašno dečedajle slabše založeni, a trdno smo prepričani, da bomo kakor vedno, tudi tokrat uslišani, saj zaščita budno skrbi za zdravstveni prospek naše mladine. Pa tudi občinstvo se že sedaj prosi, naj pridno prispeva, ko bomo pobirali prispevke za božičnico. Vsak naj daruje po svojih premoženjskih prilikah. Kajti vse kaže, da bo potreba v letošnji zimi velika, ker bo brezposelnost najbrž še hujša nego doslej. Ubogi otroci pa nimajo obleke. Nujna potreba je, da za zimo oblečemo in obujemo najrevnejše šolske otroke. — Odbor.

c Žetev smrti. Na praznik Vseh svetih je umrl v Gaberju (Mariborska cesta 24) v 48. letu starosti znani sodavičar in posetnik g. Alojzij Baldasin. Pogreb splošno priljubljenega pokojnika bo v soboto ob 16. izpred hiše žalosti na okoliško pokopališče. Istega dne je umrla v Celju (Cankarjeva cesta 11) v starosti 78 let zasebnica g. Marija Presingerjeva, mati soproge sreskega šolskega nadzornika ge. Pestevškove. Pokojnico so prepeljali na Vransko. V soboto je umrl v Gaberju 70-letni Andrej Kastelec, kočijaž pri industrijcu g. A. Westnu. V celjski bolnišnici je umrl v soboto 6-letni posestnikov sinček Franc Napotnik iz Tepanja, v nedeljo 46-letna dnarica Ema Mikšetova iz Gaberja pri Celju, v ponedeljek pa je umrl 1 leto stari sinček kočarja Roman Zidanšek od Sv. Uršule pri Damljah. Pokojnim bodi ohranjen blag spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

c Umrl v Celju in okolici. V oktobru je umrlo v Celju 23 oseb (4 v mestu in 19 v javni bolnišnici), v okoliški občini pa 9 oseb (5 moških in 4 ženske).

c Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolico je preložen od 6. t. m. na torek 13. t. m.

c Članske izkaznice JNS za članstvo mestne organizacije se dobijo v

pisarniškem tajništvu v Zvezni tiskarni. Prosimo članstvo, da jih dvigne. Cena 1 Din.

c **Celjsko pevsko društvo** ima redne vaje prihodnji torek za ženski, v sredo za moški in v petek za mešani zbor. **Nocojšnja vaja odpade** zaradi obolevnosti pevovodje.

c **Tujski promet.** V oktobru je obiskalo Celje 1.155 tujcev (nasproti 1.134 v letošnjem septembru in 1.117 v lanskem oktobru) in sicer 915 Jugoslovenov in 240 inozemcev, med temi 142 Avstrijcev, 34 Čehoslovakov, 28 Nemcev, 18 Italijanov, 8 Madžarov, po 3 Rusi in Poljaki, 2 Švicarja ter po 1 Francoz in Anglež.

c **Delovni trg.** Pri ekspozituri javne borze dela v Celju se je od 21. do 31. oktobra na novo prijavilo 77 brezposelnih (58 moških in 19 žensk), delo je bilo ponujeno za 17 oseb (8 moških in 9 žensk), posredovanj je bilo 14 (za 2 moška in 12 žensk), odpotovalo je 24 oseb (12 moških in 12 žensk), odpadlo je 32 moških. Dne 31. oktobra je ostalo v evidenci 240 brezposelnih (207 moških in 33 žensk) nasproti 233 (195 moških in 38 žensk) dne 20. oktobra. Delo dobijo: 3 čevljarji, 1 mizar, po 2 služkinji in kmečki dekli ter po 1 kuharica k orožnikom in natakarcem.

c **Sestanek interesentov**, ki se nameravajo udeležiti tečaja o socialni ekonomiji bo v sredo 7. t. m. ob 19. v društveni sobi celjskega Obrtnega doma. Na tem sestanku bodo tečajniki izvedeli vse podrobnosti o tem tečaju, ki bo takoj odprt. Zato naj se vsi sigurno udeleže sestanka, na katerem se bodo po možnosti upoštevali tudi predlogi. Samo nekaj dni nas še loči od tega važnega gospodarskega tečaja, ki ga priredi celjski pododbor Društva absolventov drž. trgovskih šol za dravsko banovino. Nadejamo se, da bodo tudi naši pridobitveni krogi podprli naša stremeljenja s tem, da bodo priporočali obisk tečaja tudi svojim nameščenčencem. — Odbor.

c **Mestno poglavarstvo v Celju poziva vse rezervne oficirje**, ki nimajo »Potsetnike«, da se čimprej zgledajo na mestnem poglavarstvu.

c **Mestni ubožni svet celjski** je prejel od tvrde Hauke in Stroinigg v Šoštanju 200 Din namesto venca na grob ge. Ele Woschnaggove, od g. direktorja Petzvala v Tropavi pa 50 Din namesto venca na grob ge. Marije Sucherjeve. Najiskrenejša hvala!

c **Restavracija »Lisce« (Petriček).** V nedeljo izvrstne domače koline.

c **Žalni papir in kuverte za urade**, pisarniške potrebščine, svilen in krep-papir priporoča po ugodnih cenah **K. Goričar vdv., Celje**, Kralja Petra c. 7. Knjigarna in veletrgovina s papirjem.

c **Dijaški kuhinji v Celju** je darovala ga. Riči Mayerjeva v Šoštanju 100 Din v Ančetov spomin.

c **Gasilski četi v Celju** je daroval trgovec g. I. Jellenz v Celju 100 Din namesto venca na grob gospe Ele Woschnaggove.

c **Nočno lekarniško službo** ima od sobote 3. do petka 9. t. m. lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

c **Gasilska in reševalna četa Celje.** Gasilsko službo ima od nedelje 4. do sobote 10. t. m. I. vod, reševalno III. skupina, inspekcijsko namestnik poveljnika g. Kališnik.

c **Kino Union.** Petek 2. in sobota 3. t. m.: »Ob osmih zvečer«. Zvočna opera. Predigra zvočni tehnik.

Mozirje. Sejem, ki je vsako leto na dan sv. Lukeža 18. oktobra v Mozirju, je bil zaradi svečanega pogreba Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja preložen na soboto 3. t. m.

Sport

Svečana zaobljuba celjskih nogometašev

V nedeljo 28. oktobra ob 14.15 so se zbrali pred garderobo SK Celja na Glaziji funkcionarji Okrožnega odbora LNP in vseh celjskih nogometnih klubov, sodniki in verificirani nogometaši ter velika množica spor-

tu naklonjenega občinstva. Nad vhom na Glaziji so bile na pol droga izobešene državna in klubova, v sredi pa žalna zastava. Na zunanjem hodniku garderobe je bila nameščena slika blagopokojnega kralja, obdana z zelenjem in črtno. Najprej je bil radijski prenos iz Zagreba, ob 14.30 pa je nagovoril zbrano množico predsednik Okrožnega odbora g. Andrej Svetek takole:

»Dragi sportni tovariši!

9. oktobra nas je iznenada zadela tužna vest, da je Viteški kralj Aleksander I. Uedinitelj podlegel morilčevim krogam v Marseilleu. Ko smo se zavedli, da je ta strašna vest resnična, smo tudi šele prav doumeli velikanski pomen misije, ki jo je vršil blagopokojni kralj.

Ko je po žrtvepolnem prehodu preko albanskih gora tedanji regent Aleksander z junaško srbsko narodno armado in jugoslovenskimi divizijami na sivih brdih Kajmakčalana po strašnih žrtvah izsilil pohod v podjarmljeno domovino in s tem utemeljil naše narodno in državno edinstvo, je v njem dozorela velika misel poslanstva miru, v katerem naj si težko preizkušeno jugoslovensko ljudstvo zaceli svoje rane in z mirnimi sredstvi dvigne svojo moralno in materijalno civilizacijo.

Zvest ideji miru, ki se je porodila iz težkih preizkušenj s krvavim poljan, je po zasedbi prestola zvesto in uspešno iskal sredstev, ki naj bi okrog in okrog naše države našla zaveznikov miru in pospeševalcev ljudskega blagostanja. Pomirjenje Balkana, pomirjenje Srednje Evrope so bila velika načela njegove modre državne politike.

In v tej misiji je padel! Padel kot predstavitelj našega državnega in narodnega edinstva, ki nudi edino garancijo naše nacionalne svobode, in padel kot apostol miru, ko je baš prinašal v zavezniško Francijo svoje dragoceno sodelovanje za pomirjenje še onih predelov Evrope, ki so si še dotedaj stali nasproti v sovražnem afrontu.

Zgodovina bo presodila, kateremu izmed obeh kraljevih stremeljenj je bila prizadeta večja škoda. Ali miru in pomirjenju Evrope, ali smo pa utrpeli večjo škodo mi državljani Jugoslavije, ki smo videli v njem v prvi vrsti svojega Uedinitelja in garanta naše državne in nacionalne neodvisnosti.

Mrke, temne sile, ki so organizirale in sprožile smrtonosne strele v Marseilleu, so se zarotile proti obojemu: proti pomirjenju Evrope in proti našemu državnemu edinstvu. Zato je kralj-Mučenik še v poslednjem smrtnem trenutku, spoznavajoč v predsmrtnem navdahnjenju pretehtal sile, ki so se zarotile proti eksistenci in rasti našega naroda, ter dahnul svojo oporoko: Čuvajte Jugoslavijo!

Naša mlada generacija sprejema to mučeniško oporoko in se zaklinja, da bo z vsem svojim delovanjem in hotenjem zasledovala vedno in povsod cilj obrambe našega narodnega in državnega edinstva. Kadar bosta ti dve vprašanji postavljeni pred preizkušnjo, ne bomo poznali med seboj nikakršnih razlik, ne zgodovinskih, ne kulturnih, ne socialnih, temveč bomo kakor en moč branili svoje prirodno pravo in nedotakljivost naše s toliko krvjo in mučeniškimi žrtvami posvečeno zemljo. Kot tvorci miru, kulture in blagostanja smo po veliki oporoki našega kralja-Mučenika pripravljeni v plemeniti tekmi z vsemi narodi tekmovali za ustvarjanje kulturnih dobrin vsega človeštva. Onim temnim silam, ki bi hotele razdvojiti nam državo in nas pahnuti v nacionalno suženjstvo, pa izjavljamo, da bomo branili te svetinje z vsemi sredstvi in proti vsakomur.

Množica je počastila spomin blagopokojnega kralja s klici »Slava!«, novemu kralju Nj. Vel. Petru II. pa je vzkliknila »Živel!«. Sledil je prenos govora predsednika JNS iz Beograda, nato pa so se vsi nogometni funkcionarji, sodniki in nogometaši svečano zaobljubili novemu kralju.

Persil in Henko brez teh dveh ni pranja!

SK Celje : SK Atletik 5 : 0 (2 : 0)

Ob 14.50 se je pričela nogometna tekma med SK Celjem in SK Atletiko v korist fonda Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja. Tekmi je prisostvovalo okrog 500 gledalcev. Moštvo SK Celja je zaslužno zmagalo v razmerju 5 : 0 (2 : 0). Tekma je bila živahna in zanimiva. Celjani so bili tehnično in kombinatorno boljše moštvo in so bili večini v premoči. Zadnjih 25 minut so igrali samo z 10 igračmi. Atletiki so igrali požrtvovalno, njihov napad pa je bil neenoten. Goli za SK Celje so padli v 18. in 20. minuti prvega ter v 25., 37. in 41. minuti drugega polčasa. Četrty gol je zabil Marić, vse ostale pa Ahtik, ki je dobro izrabil lepo servirane žoge. Koti 6 : 6. Tekmo je sodil g. Reinprecht objektivno, a premalo strogo. V 9. minuti prvega polčasa so vsi igrači in gledalci počastili spomin blagopokojnega kralja z enominutnim molkom.

t **Dve zanimivi nogometni tekmi** bosta v nedeljo 4. t. m. na celjski Glaziji. Ob 10.30 dopoldne se bo pričela na Glaziji drugorazredna prvenstvena tekma med SK Olimpom in SK Atletiko, ob 14.30 pa podsavezna prvenstvena tekma med SK Celjem in ISSK Mariborom. Tekmi bosta gotovo zelo napeti, zlasti pa bo zanimiva popoldanska tekma. Moštvo SK Celja bo moralo napeti vse sile, če bo hotelo doseči časten rezultat.

Gospodarstvo

XIV. poročilo Hmeljarskega društva za dravsko banovino

ŽALEC, 30. oktobra.

Od našega zadnjega poročila je nastalo bolj mirno nakupovanje. Doslej je prodanih že 75% letošnjega pridelka in sicer v obsegu od 15 do 35 Din za kg. Hmeljarji se zanesljivo nadejajo izboljšanja nakupovanja. V Javni hmeljski oznamovalnici je bilo doslej signiranih 1740 bal po 160 kilogramov.

g **Znižanje obrestne mere in povečanje kreditiranja.** V želji, da se v današnjih težkih gospodarskih razmerah kolikor mogoče olajša položaj dolžnikov Zanatske banke, je upravni odbor banke sklenil, da ta obrt-

niška institucija počenši s 1. oktobrom t. l. svojim dolžnikom zniža obrestno mero od 11 na 10% in od 8% da 8%. Tudi pri podeljevanju kredita nudi zavod večje ugodnosti nego doslej. Vsi novi sklepi so bili odobreni od ministrstva za trgovino in industrijo. Za vse podrobnejše informacije se lahko interesi informirajo pri podružnici zavoda v Ljubljani, Gajeva ul. 6, ali v Celju pri cenzurnem odboru pri Društvu jugosl. obrtnikov v Razlagovi ul. 6. — Cenzurni odbor.

g **Takse za kreditne knjižice.** Ministrstvo financ je ugotovilo, da nekateri trgovci in obrtniki izdajajo svojim odjemalcem na debelo, to je preprodajalcem, namesto računov, taksiranih po točki 1. T. Br. 34 taksne tarife kreditne knjižice, taksirane po točki 3. T. Br. 34 taksne tarife in točke 7. taksnega in pristojbinskega pravilnika. Kreditne knjižice se smejo izdajati samo strankam neposrednim konsumentom, dočim se morajo vsem osebam, ki z blagom kupčujejo, izdati za to blago predpisno taksirani računi.

g **Svinjerejci, živinorejci!** Opazili sem več slučajev zastrupljenja pri svinjah in govedih. Znaki: Običajno normalna temperatura, le redko povišava do 40° C in čez. Zadnje noge delno ali celotno ohromele, tako da živali v zadnjem delu telesa zanaša. Gobec, glava, ušesa mrzla, sinje-sivkaste barve, pri obtipavanju trebušnih organov odraz bolečin. V prešledkih odklanjajo hrano, nato pa zopet popola tek. Mnogokrat bruhanje. Vzrok: zastrupljenje z oksalno kislino, ki je v velikih množinah v listih pese (runklja) ter v bučah. Pri prvem pojavu temu sličnih znakov takojšnje prenehanje hranjenj z runkljevim listi in bučami, ter dati močna odvajalna sredstva. Priporoča se večja množina jedilne sode, če pa te ni, večja množina kuhinjske soli. — Maksim P. Šrihar, sreski vet. ref. v Celju.

s **Žene na dosmrtno ječo obsojenih se lahko vnovič poročijo.** Država Newyork je izdala nov zakon, po katerem se ženi, katere mož je bil obsojen na dosmrtno ječo, ni treba dati ločiti, marveč se lahko zopet poroči, če to želi. Dosmrtno ječo isto-

Meblovana soba

separirana, centralna kurjava, se takoj odda v vili v Celju, Jenkova ulica 3.

Odda se lepa, solčna

prazna soba s predsobo primerna tudi za pisarno. — Vpraša se v Aleksandrovi ulici 4, II. nadstr.

Sprejme se gospodična

ali dijakinja v lepo zračno sobo s hrano ali brez, v Celju, Aškerčeva ul. 7, visoko pritličje, levo.

Šolske potrebščine

v veliki izbiri po nizkih cenah kupite pri trvdki

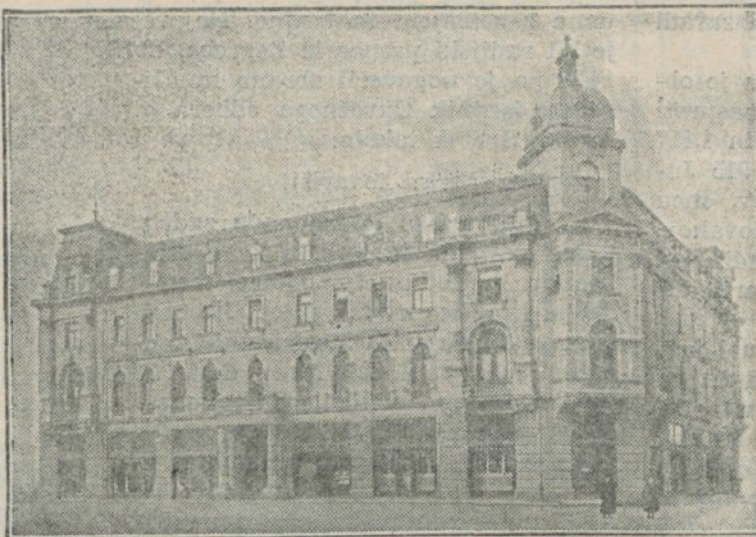
Franc Leskovšek
Celje, Glavni trg 16

Celjska posojilnica d. d. v Celju**V LASTNI HIŠI
NARODNI DOM**

Glavnica in rezerve nad
Din 14.000.000—

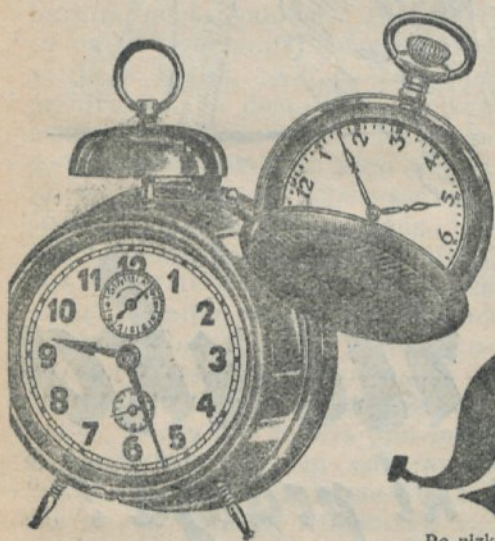
**Kupuje in pro-
daja devize in
valute**

**Izdaja uverenje za
izvoz blaga**

**Sprejema hranilne
vloge na knjižice in
tekoči račun ter nudi
za nje popolno var-
nost in ugodno
obrestovanje**

**Podružnici:
Maribor, Šoštani**

Ure

Din 40— nikel anker remontoar
Din 58— ista lepo gravirana
Din 130— tula posrebrjena
Din 138— zapestna
Din 60— navadna budilka
Din 55— navadna stenska ura
Din 235— stenska ura s kukavico
Novost: ure brez kazalcev
Din 78— žepna
Din 124— zapestna

TRGOVSKI DOM
Sternecki
TOVARNA PERILARIN OBLEK
CELJE

Po nizkih cenah Vam Trgovski dom Sternecki nudi še razne
obeske, damske in moške verižice, prstane in drugo zlatnino.

Franjo Dolžan

Celje
Za kresijo
Telefon 245

kleparstvo, vodovodne instalacije, strelovodne naprave

Prevzema vsa v zgoraj navedena stroke spadajoča dela in popravila — Cena zmerna — Postrežba točna in solidna

Za šolo

kupite knjige in vse druge potrebščine pri
K. Goričar vdv., Celje, Kralja Petra c. 7
Knjigarna in veletrgovina s papirjem

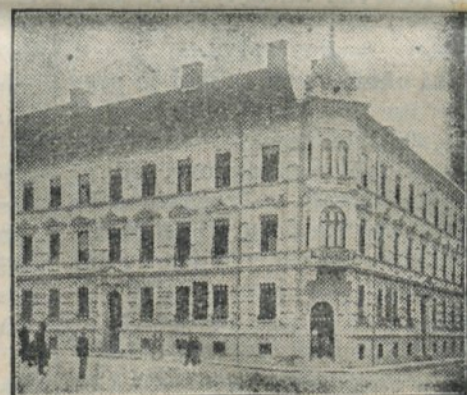
Velika izbira! Nizke cene!

PUPILARNO VAREN ZAVOD

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE

CELJE • prej Južnoštajerska hranilnica

Sprejema hranilne vlo-
ge na knjižice in tekoči
račun. Izvršuje vse v de-
narno stroko spadajo-
če posle najkulantneje

Za vloge jamči

Dravska banovina

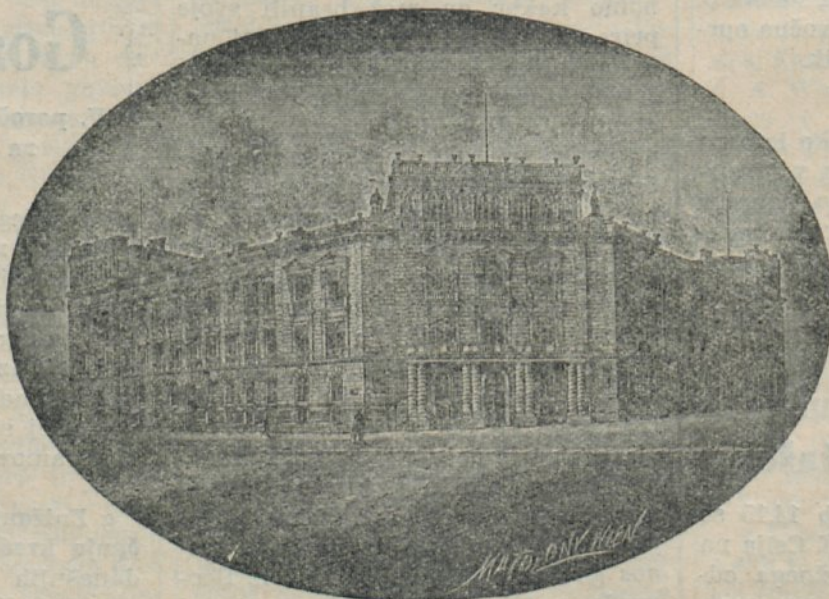
z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo

Ustanovljena leta 1864.

Pod stalnim državnim nadzorstvom

Celjska mestna hranilnica

v CELJU, KREKOV TRG (v lastni palači pri kolodvoru)

**Za hranilne vloge
jamči poleg pre-
moženja hranilnice
še mesto Celje
z vsem premože-
njem in vso davčno
močjo**

Novim hranilnim
vlogam je takojšnja
izplačljivost v go-
tovini s posebno
uredbo brezpogoj-
no in v vsakem
primeru zajamčena

**Ali ste že poravnali
naročnino?**

Krasna nova jedilnica

iz orehovitih korenin se proda po zelo nizki
ceni. Tomc, Celje, Slomškov trg št. 1.

Izbiri novega pohištva

in stolov v trpežni izdelavi, po ugodnih ce-
nah dobite pri trvdki **Baumgartner Marija,**
Celje, Cesta na grad 47 (5 minut od ko-
lodvora).

Gospodična

vešča slovenskega in nemškega jezika, se
išče za takojšnji nastop službe v Celju. Po-
nudbe na upravo »Nove Dobe« pod značko
»Najkasneje do 3. XI. 1934, 2. ure pop.«.

Odda se na Cankarjevi cesti št. 4

lep lokal

v najem. Vpraša se pri Ljudski posojilnici
v Celju.

Učilišče za damsko krojaštvo

Otvorila bom večerni zasebni tečaj za pri-
rezovanje, oblikovanje in obdelovanje
v damskem krojaštvu. Prijave sprejemam
do 15. novembra vsak dan od 13.—15. ure.

Deniša Josipina, modni atelje
Celje, Razlagova 8.